

Zabıta memurlarının tahdidi sinnine dair 1/816 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye encümeni mazbatası

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı 6/3491

5-XII-1933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Zabıta memurlarının tahdidi sinnine dair hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 4-XI-933 toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte arzedilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Polislik, esas itibarile ağır ve yıpratıcı bir meslektir. Vatandaşların haklarına, hürriyetlerine ve memleketin umumî emniyetine karşı yapılan ve yapılacak olan her türlü tecaüz karşısında gerek halkı ve gerekse Devlet otoritesini müdafaa ve müdafaa ve kanun hükümlerini harfiyen icra ile mükellef bulunan inzibat kuvvetlerini teşkil eden anasırın bu vazifeyi hakkile yapabilecek kuvvet ve zindegiyi haiz olması en esaslı şartlardandır. Bu vazifelerle birlikte memleketin daima muhtaç olduğu huzur ve sükûnun devam ve istikrarını temin edecek olan polis mensuplarının dimağ ve beden kabiliyetinin muvazi yürümesinde meslek ve memleket için büyük faide mevcuttur. Bu mülâhazalara müsteniden zabıta memurlarının yaşlarının tahdidine lüzum görülerek bir kanun lâyihası tanzim olunmuştur. Lâyhaca, muhtelif sınıf ve decelerdeki memurlar için kabul olunan azamî yaş miktarı 1683 numaralı askeri ve mülki tekaüt kanununun hükümleri nazarı itibare alınarak tesbit olunmuş ve bu suretle hiç bir memurun tekaüt hakkından mahrum kalmasına meydan bırakılmamıştır. Bundan başka polis memurlarından maada diğer zabıta memurlarına 30 sene filen hizmet edenlere mazkûr kanunun bahşettiği haktan istifade için zaman da bırakılmıştır. Bütün 55,60 ve daha yukarı yaşlarda bir çok memurlar vardır. Bu memurlardan hemen hiç bir istifade görülmediği halde kendilerini faal kadro haricine çıkarmak imkânı bulunmamakta ve bu gibilerin arzularile tekaütlük zamanına kadar istihdamlarına mecburiyet hâsıl olmaktadır.

Bu kanun lâyihasile zabıta kadrosunda işe yaramayan ve zamanlarının büyük bir kısmını fasılalı surette istirahat ve tebdilhava ile geçirerek tekaüt olmak istemeyen ve bu suretle kadronun gençleştirilmesine mâni olan memurlar mağdur edilmeksizin faal kadro haricine çıkarılarak umumî kadronun daima genç ve faal uzuvlarla takviyesi mümkün olacaktır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 18

Esas No. 1/816

- 27 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

Zabıta memurlarının tahdidi sinnine dair hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 4 - XII - 1933 toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 5 birinci kânun 1933 tarih ve 6/3491 sayılı tezkeresi encüme-nimize havale buyurulmuş olmakla emniyet işleri umum müdürü Tefrik Hadi Beyin de hazır bu-lunduğu 11 - XII - 1933 tarihli toplantımızda okundu ve iş hakkında konuşuldu:

Mevzubahs olan zabıta memurlarının polis mensuplarından ibaret olduğu anlaşıldığından kanun lâyihası o suretle tetkik edilmiştir.

Polis hizmetinin izahattan müstağni olan ağırlığı ve bu mesleke girenlerin amme menfaati namma ifasile mükellef oldukları işlerin ehemmiyeti, nazarı dikkate alınınca bu meslek mensuplarının dinç vücutlu ve dinç kafalı unsurlardan mürekkep olmasını kabul eylemek tabii ve zaruridir. Esasen 14 - V - 1933 tarih ve 2169 numaralı kanunla, Âli Meclis, bir kısım Dahiliye memurlarının mecburî tekaüt yaşlarını tesbit etmiştir. Yaş tahdidi hususunda nahıye müdürleri, kaymakamlar, emniyet müdürleri ile mülkiye müfettişleri hakkında varit olan düşünceler; polis mensupları hakkında faz-lası ile varit görüldüğünden kanun lâyihası esas itibarile kabule şayan görülmüştür.

Ancak birinci madde ikinci maddenin bir tekrarımdan ibaret görülmesine binaen hifzolunarak ikinci madde ile karıştırılması muvafık addolunmuş ve bu tadilâtle tanzim olunan kanun lâyiha-sının Ulu heyetin iyi görüşüne arzına karar verilmiştir.

Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Dahiliye E. R.	R. V.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Tekirdağ	Mezun	Çanakkale		Adana	Kütahya	Çorum
Cemil		Şükrü		Ali Münif	Memet	İ. Kemal
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Ordu	Zonguldak	Samsun	Şebn Karahisar	Zonguldak		
Ahmet İhsan	Halil	Zühtü	Vasfi Raşit	Rifat		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Zabıta memurlarının tahdidi sinnine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Polis memurları, üniformalı ve sivil komiserler, üniformalı ve sivil merkez memurları, emniyet memurlarile polis ve emniyet müfettiş muavinleri, polis ve emniyet müfettiş ve başmüfettişleri ve Emniyet işleri umum müdürlüğü şube müdürleri, şube şefleri, memur ve kâtipleri ve emniyet müdürleri başkâtip ve kâtipleri ve memurları aşağıdaki maddede yazılı yaşları bitirince tekaüde sevkolunurlar.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Polis mensuplarının yaş hadlerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Polis mensuplarının, dereceleri itibarile mecburî olarak tekaüde sevkolunmaları için yaş hadleri şunlardır:

[Polis memurlarile bu derecedeki memurlar ve kâtipler için sin haddi (50), üniformalı ve sivil komiserlerle bu dereceye muadil memurlar için (53), üniformalı ve sivil merkez memurlarile bu dereceye muadil memurlar için (54), emniyet memurlarile polis ve emniyet müfettiş muavinleri ve bu derecedeki şube şefleri için (55), üçüncü sınıf polis ve emniyet müfettişlerle bu dereceye muadil memurlar için (56),

ikinci sınıf polis ve emniyet müfettişleriyle bu dereceye muadil memurlar için (58), birinci sınıf polis ve emniyet müfettişleriyle Emniyeti umumiye şube müdürleri ve birinci sınıf emniyet müdürleri fevkindeki emniyet müdürleri ve muadili müdürlükler ve başmüfettişler için (60) tır.]

Bunlardan hizmetlerinin devamında faide olduğu mafevklerinin vereceği ve Dahiliye vekâletinin kabul edeceği sicil ile anlaşlanlar İcra Vekilleri Heyetinin kararile daha beş seneye kadar istihdam edilebilirler.

MADDE 2 — Polis memurlarile bu derecedeki memurlar ve kâtipler için sin haddi (50), üniformalı ve sivil komiserlerle bu dereceye muadil memurlar için (53), üniformalı ve sivil merkez memurlarile bu dereceye muadil memurlar için (54), emniyet memurlarile polis ve emniyet müfettiş muavinleri ve bu derecedeki şube şefleri için (55), üçüncü sınıf polis ve emniyet müfettişleriyle bu dereceye muadil memurlar için (56), ikinci sınıf polis ve emniyet müfettişleriyle bu dereceye muadil memurlar için (58), birinci sınıf polis ve emniyet müfettişleriyle Emniyeti umumiye şube müdürleri ve birinci sınıf emniyet müdürleri fevkindeki emniyet müdürleri ve muadili müdürlükler ve başmüfettişler için (60) tır.

Bunlardan hizmetlerinin devamında faide olduğu mafevklerinin vereceği ve Dahiliye vekâletinin kabul edeceği sicil ile anlaşlanlar İcra Vekilleri Heyetinin kararile daha beş seneye kadar istihdam edilebilirler.

MADDE 3 — Bu kanun mucibince tekaüt edilmesi icap eden zabıta memurlarının tekaüt maaşları mülkî ve askerî tekaüt kanununun 26 ncı maddesi hükmüne tâbidir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

4 - XII - 1933

Bş. V.	Ad. V. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	Zekâî	Zekâî	Ş. Kaya
Ha. V.	Mal V.	Mf. V.	Nâ. V.
Dr. T. Rüştü	M. Abdülhalik	Hikmet	Fuat
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl		Ali Rana	

MADDE 2 — Bu kanun mucibince tekaüt edilmesi icap eden zabıta memurlarının tekaüt maaşları mülkî ve askerî tekaüt kanununun 26 ncı maddesi hükmüne tâbidir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.